

A Kingdom

Not Made With Hands

by Randolph Dunn

Ìjọba Tí A Kò Fi Ọwọ̀ Ẹ

Ifaara

Eniyan ni a da ni ododo ayeraye ni aworan Ọlọrun, kii ẹ irisi rẹ gangan. “Òun, Ọlọrun, si ti fi ayérayé sí ọkàn àwọn èniyàn; síbẹ̀ wọn kò lè róye ohun tí Ọlọrun ti ẹ láti ìbèrẹ̀ dé ọpin.” (Oníwàásù 3:13) Ọlọrun pèsè Párádísè kan sílẹ̀ fún wọn, ó sì fún wọn ní ìtọ̀ni pé kí wọn máa tójú Édèni, kí wọn máa so èso, kí wọn sì máa pọ̀ sí i, kí wọn má sì jẹ́ lára èso igi ìmò rere àti búburú nítorí pé nípa ẹ́sẹ̀ wọn máa kú. A kò mọ̀ bí wọn ẹ̀ gbé ibẹ̀ ti pé tó, ẹ̀gbón nígbà kan léyìn náà, wọn jẹ́ lára èso igi náà, nítorí náà, Ọlọrun mú wọn kúrò ní Édèni. A gbagbọ̀ pe eyi ni igba ti akoko bẹrẹ̀ bi Adamu ati Efa ko le jẹ ninu Igi iye mọ ki wọn si wa laaye lailai.

Ọpọ̀ ọdún léyìn náà, Ọlọrun pàṣẹ̀ fún Ábúráhámù olódodo pé kó lọ síbi tí Ó ti pèsè sílẹ̀ fún ọ̀n àti àwọn àtómọ̀dọ̀mọ̀ rẹ̀, èyí tó máa bù kún ayé. Ó ti lé ní irínwó [400] ọdún ẹ́ájú kí àwọn ọmọ̀ Ábúráhámù tó jẹ́ ọmọ̀ Ísírẹ̀lì dé ilẹ̀ tí Ọlọrun ẹ̀lẹ̀rì fún Ábúráhámù. Nígbà tí wọn n wá olùràpadà tí ó lè dárí ẹ̀ṣẹ̀ jì wọn. ti nwon ba gboran si Re.

Nipa igbese ti Ẹmi Mimọ Ọlọrun wa lati gbe lori ile gẹgẹbi eniyan lati di ẹbọ ẹṣẹ kanṣoṣo ati "lati pese aye silẹ fun ọ? Ati bi mo ba lọ ki o si pese aye silẹ fun ọ, emi o tun pada wa, emi o si mu ọ lọ sọdọ ara mi, pe nibiti emi ba wa, ki iwọ ki o le wa pẹlu." (Jòhánù 14:3)

Léyìn ikú Jésù nípa ìkànmọ̀ àgbélébùú àti àjìnde Rẹ̀, Ó padà sí Ọrun àti ní Ọjọ̀ Pẹ́ntíkòsì “tú (tú) Ẹmí mi jáde sára gbogbo èniyàn . . . Awọn aposteli Kristi kede Ihinrere naa - idariji ẹṣẹ ati igbala wa ni bayi fun gbogbo ẹda eniyan ti o gbẹkẹle ati igboran wọn ninu Kristi nipa ku si ẹṣẹ ati pe wọn sin sinu ẹjẹ Rẹ, baptisi sinu omi - baptisi. Léyìn náà, Ọlọrun jí àwọn onígbọ̀ràn tí wọn ti dárí jini dide láti inú isínkú wọn, ó sì fi wọn sínú ìjọba tí a kò fi ọwọ̀ ẹ. O gbọdọ̀ kẹkọ̀ ọrọ̀ Ọlọrun fun igbala rẹ, ki o ma ẹ ẹ “gbẹkẹle” awọn itumọ̀ nipasẹ̀ awọn miiran; apere, BibleWay Publishing, commentaries, alufa, pastors tabi oniwaasu. (Fílípì 2:13)

“Nigbati Ọmọ-enia ba de... yoo fi awọn agutan si apa ọtun rẹ ati awọn ewurẹ si apa osi: Ọba yoo si wi fun awọn ti o wa ni apa ọtun pe, Ẹ wá, ẹyin ẹni ibukun lati ọdọ Baba mi, ẹ gba ile-iní nyin, ìjọba ti a ti pese sile fun yin lati igba ti a ti dá ayé.” (Mát. 25:31-34)

Ileri Olorun

Adamu ati Efa niya kuro lodo baba ati ẹlẹda wọn onifeṣe, ẹgbón Ọlọrun ni eto kan fun mimu eniyan pada sinu ibatan pipe yẹn. Ó sọ fún ejò náà, Sátàni ẹlẹtàn àti baba irọ̀ pé, “Èmi yóò sì fi ìṣòtá sààárín iwọ̀ àti obìnrin náà, àti sààárín irú-ọmọ̀ rẹ̀ àti àwọn ọmọ̀ rẹ̀; (Jénésìsì 3:15)

Ọrọ̀iwòye “Fún orí rẹ” ẹbọ ẹtùtù àti àjìnde Kristi fòpin sí ikú àinípèkun nípa pípèsè ìdàríjì. Iṣẹgun lori ẹṣẹ ati iku, idaduro Satani lori eniyan, si gbogbo awọn ti o pe Kristi nipa igbagbọ, igbagbọ, ati baptisi sinu Rẹ iku. “Lọ gigisẹ rẹ (ti iru-ọmọ obinrin)” ni igbiyanju lati gba ẹmi Jesu nipasẹ kan mọ agbelebu.

Léyìn náà léyìn ẹbọ tí kò ẹ ìtẹ̀wọ̀gbà ti Kéèni, Ọlọrun tún kílò nípa àbájáde iwà ọ̀tẹ̀ èniyàn, “Bí iwọ̀ bá ẹ ohun tí ó tó, a kì yóò ha tẹ̀wọ̀ gbà ọ? (Jénésìsì 4:7) .

Ọṛọ̀wòyẹ: Kéèni kò fetí sí ìkìlò Ọlórún. Ó tún dẹ̀ṣẹ̀ sí i nípa pípa arákúnrin rẹ̀ Ébẹ̀lì. Abajade ti iṣe rẹ̀ mu ki o di alarinkiri tabi salọ.

Ní ìgbà ayé Nóa, a kà pé: “OLÚWA sì rí bí ìwà búburú èniyàn ti pọ̀ tó lórí ilẹ̀ ayé, àti pé gbogbo ìtẹ̀sí ìrònú ọkàn-àyà rẹ̀ kíkì ibi ni gbogbo ìgbà.” (Jẹ́nẹ̀sìsì 6:5)

Ọṛọ̀wòyẹ: Ọlórún mú gbogbo ibi kúrò níwájú rẹ̀ nípa pípa omi run gbogbo èyàn lórí ilẹ̀ ayé, àfi Nóa olódodo àti ìdílẹ̀ rẹ̀.

Ọlórún fi ìrònú rẹ̀ hàn Ábúráhámù nípa Sódómù àti Gòmórà. OLUWA si wipe, Nitori igbe si Sodomu ati Gomorra pọ, ati nitori ẹṣẹ wọn ti o tobi pupọ, emi o sọkalẹ lọ nisisiyi, emi o si wò bi nwon ti ẹ geṣe bi igbe si eyi ti o tọ mi wá: bi bẹkọ, emi o mò. . . . OLUWA si rọ sulfuru ati iná sori Sodomu ati Gomorra, lati ọrun wá, o bi ilu wọnni run, gbogbo pẹtẹlẹ, gbogbo awọn ara ilu, ati ohun ti o hù jade lori ilẹ. (Jẹ́nẹ̀sìsì 18:20-21 àti 19:24-25)

Ọṛọ̀wòyẹ: Ọlórún gbọ igbe wọn tó fi hàn pé Ọlórún mọ ohun gbogbo tó n ẹlẹ láàárín àwọn èyàn ilẹ̀ ayé. Nípa bẹ̀ẹ̀, ó pa Sódómù àti Gòmórà run pẹ̀lú gbogbo àwọn èniyàn búburú wọn. Àwọn iṣẹ̀lẹ̀ wọnyí fi hàn pé Ọlórún kò fàyẹ gba ìwà ibi, àìgbọ̀ràn tàbí ẹ̀ṣẹ̀, yóò sì gbé ìgbésẹ̀ lòdì sí àwọn tó n ẹ irú nńkan bẹ̀ẹ̀, àmọ̀ kì í ẹ lẹ̀sẹ̀kẹ̀sẹ̀.

Láti ọ̀dọ̀ Ádámù àti Éfà nípasẹ̀ Júdási, ẹni tí ó dà Jẹ̀sù, ẹ̀ṣẹ̀ borí bí ó ti rí lóníí. Pọ̀lu nipasẹ̀ Ẹmi Mímọ̀ sọ pe “Gbogbo eniyan ti ẹ ti wọn kuna ogo Ọlórún” ... “Nitori èrè ẹṣẹ jẹ iku, ṣugbọn ẹbun Ọlórún ni iye ainipekun ninu Kristi Jesu Oluwa wa.” (Rómù 3:23; 6:23)

“Nítorí Ọlórún fẹ̀ aráyé tó bẹ̀ẹ̀ gẹ́ẹ̀ tí ó fi fi Ọmọ̀ bíbí rẹ̀ kan ṣoṣo fúnni, kí ẹnikẹni tí ó bá gbà á gbọ̀ má bàa ẹ̀gbé, ẹ̀gbọ̀n kí ó lè ní iyè à̀nìpẹ̀kun.”(Jòhánù 3:16)

“Oluwa kò lóra lati pa ileri rẹ̀ mó, geṣe bi awọn ẹlomiran ti mò ailọra: o si mu sùúrù fun yin, kò fẹ̀ ki ẹnikẹni ki o ẹgbé, bikoṣe ki olukuluku ki o wá si ironupiwada.”(2 Pétérù 3:9)

Awọn ibeere

1. To alọdọlẹdo Satani, ovivi yonnusi tọn lẹ na só ota etọn.
Otitọ ____ Iṛọ ____
2. Ti o ko ba ẹ oṣe ohun ti o tọ ẹṣe wa.
Otitọ ____ Iṛọ ____
3. Ẹṣe pilẹṣe látínú ọkàn èniyàn.
Otitọ ____ Iṛọ ____
4. Olorun gbo igbe eniyan lodisi ibi.
Otitọ ____ Iṛọ ____

5. Gbogbo eniyan ese.
Otitọ _____ Iro _____

Abala 2

Ẹbun Ọlọrun -Jesu, Eniyan naa

Awọn ileri nipa Ẹbun Ọlọrun

Ọpọlọpọ àsọtélẹ̀ nípa Jésù ló wà nínú Májẹ̀mú Láéláé ùgbọ̀n kí ló ẹ́e ẹ́e láti sọ àsọtélẹ̀ m̀árúndínlógbọ̀n pére nípa ẹ̀nì kan tí wọ̀n máa bí ní ọ̀pọ̀ ọ̀dún lẹ̀yìn náà tí àwọ̀n àsọtélẹ̀ wọ̀nyí sì ní ìmúṣẹ́? Dókítà Hawley O. Taylor ti pèsè ìdáhùn yìí pé: “Nípa àwọ̀n ìṣẹ̀lẹ̀ tí a sọ tẹ̀lẹ̀ fún Mèsáyà Ísírẹ̀lì tí ń bọ̀, bí àwọ̀n à̀nfànì à̀ṣeyọ̀rí bá tilẹ̀ wà nínú ọ̀ràn ti ọ̀kọ̀ọ̀kan, ìyẹn p (ìṣeéṣe) dọ̀gba n nínú gbogbo ọ̀rọ̀, nígbà náà ó ẹ́e ẹ́e kí gbogbo àwọ̀n ìṣẹ̀lẹ̀ lè rí ìmúṣẹ́ wọ̀n nínú ẹ̀nì kan yóò jẹ́ pⁿ dọ̀gba (1/2) . (33 million, nibiti n dọ̀gba 25) ti gbogbo awọ̀n ìṣẹ̀lẹ̀ ti a sọ̀tẹ̀lẹ̀ ti o nbọ̀ ni otitọ̀ ti wọ̀n ba jẹ́ amoro lasan otitọ̀ yoo jẹ́ pn dọ̀gba (1/5) tabi ọ̀kan anfani lati ẹ̀gbẹ̀run trillion ti o ba n dọ̀gba 25. (Modern Science and Christian Faith, p. 178) Paapa ti o ba ti awọ̀n asotele nipa awọ̀n wundia ibi ti wa ni kuro, awọ̀n nọmba si maa wa astronomically tobi lati ro pe yi lairotẹ̀lẹ̀ sele, ogún-marun ati Christian asotele. Ọ̀dun 179-183.

- Lẹ̀yìn àìgbọ̀ràn Ádámù àti Éfà Ọ̀lọ̀run sọ́ fún Sátánì pé: “Èmi yóò sì fi ìṣòtá sáàárín ìwọ̀ àti obìnrin náà, àti sáàárín irú-ọ̀mọ̀ rẹ̀ àti àwọ̀n ọ̀mọ̀ rẹ̀; (Jẹ́n 3:15)
- Ọ̀pọ̀ ọ̀dún lẹ̀yìn ìkún-omi Ọ̀lọ̀run pe Ábúráhámù láti kúrò ní Úrì ti àwọ̀n ará Kálídíà kí ó sì lọ́ sí ilẹ̀ Kénáánì ní síso pé “Èmi yóò sọ́ ọ́ di orílẹ̀-èdè ńlá, èmi yóò sì b̀kún fún ọ́; . . .

Àsọtélẹ̀ nípa Ẹ̀bùn Ọ̀lọ̀run

Diẹ̀ ninu Awọ̀n asọ̀tẹ̀lẹ̀ Kan pato

- Dáníẹ̀lì ń túmọ̀ àlá Ọ̀ba Nebukadínésàrì nípa èrè wúrà, fàdákà, irin àti amò sọ́ pé: “Àti ní ọ̀jọ̀ àwọ̀n ọ̀ba wọ̀nyẹn, Ọ̀lọ̀run ọ̀run yóò gbé ìjọ̀ba kan kalẹ̀ èyí tí a kì yóò run láá.” (Dáníẹ̀lì 2:44)
- Isaiah wipe, "Gbọ̀ nisisiyi, ẹ̀nyin ara ile Dafidi, ko ha to lati dan sùúrù enia wò? Ẹ̀nyin o ha dan sùúrù Ọ̀lọ̀run mi wò pẹ̀lu? Nitorina Oluwa tikaarẹ̀ yio fi àmi kan fun nyin: Wundia na yio lóyun, yio si bi ọ̀mọ̀kunrin kan, yio si ma pè e ni Imanueli." (Isa 7: 13-14)
- “Ọ̀lọ̀run rán àngẹ̀lì Gẹ̀búrẹ̀lì sí Násàrẹ̀tì, ilú kan ní Gálìlì, sí ọ̀dọ̀ wúndíà kan tí ó jẹ̀jẹ̀ láti fẹ́ ọ̀kúnrin kan tí orúkọ̀ rẹ̀ ń jẹ́ Jósẹ̀fù, ìran Dáfídì, orúkọ̀ wúndíà náà sì ni Màríà.”(Lúùkù 1:26-28; 35)
- “Ángẹ̀lì náà dáhùn pé, ‘Èmí mímọ̀ yóò bà lé ọ́, agbára Ọ̀gá Ọ̀go yóò sì s̀jì b̀ò ọ́: Nítorí náà, Ọ̀mọ̀ Ọ̀lọ̀run ni a ó máa pe ẹ̀ni mímọ̀ tí a máa bí.’ ... “Ángẹ̀lì náà sì wí fún Jósẹ̀fù pé, ‘Wúndíà náà (Màríà) yóò lóyún, yóò sì bí ọ̀mọ̀kúnrin kan, wọ̀n yóò sì máa pè é ní Imanuelì, èyí tí ó túmọ̀ sí, ‘Ọ̀lọ̀run pẹ̀lú wa.’”(Mát. 1:23)

e. Ọlórún kéde (fún Màríà àti Jóséfù) ǵáájú ìbí Jészù pé “Ọmọ Ẹni Gíga Jù Lọ” ni a òò máa pè. (Lúùkù 1:32)

Ọlórún mọ̀mọ̀ sọ ara Rẹ̀ di òfo nínú ìwà àtòrunwá Rẹ̀, ó fi Ọrun sílẹ̀, ó di ẹran-ara, ó sì n gbé láàrín àwọn ẹ̀dá tí ó dá.

Ibi Jesu

“A fẹ̀ Maria iyá rẹ̀ níyàwó fún Josefu, ẹ̀gbọ̀n kí wọn tó péjọ, a rí i pé ó lóyún nípasẹ̀ Ẹ̀mí Mímọ̀. Jóséfù ọmọ Dáfídì, má bẹ̀rù láti mú Màríà lọ sí ilẹ̀ gégé bí aya rẹ̀, nítorí ohun tí ó lóyún nínú rẹ̀ láti ọ̀dọ̀ Ẹ̀mí Mímọ̀ ni. Òun yóò sì bí ọmọkùnrin kan, ìwọ̀ yóò sì fún un ní orúkọ Jészù, nítorí òun yóò gba àwọn ẹ̀niyàn rẹ̀ là kúrò nínú ẹ̀sẹ̀ wọn.” (Mátíù 1:18-21).

“Gbogbo nńkan wọ̀nyí ẹ̀lẹ̀ láti mú ohun tí Olúwa sọ nípasẹ̀ wòlì náà ẹ̀ pé: ‘Wúńdíá náà yóò lóyún, yóò sì bí ọmọkùnrin kan, wọn yóò sì máa pè é ní Imanuẹ̀lì, ẹ̀yí tí ó túmọ̀ sí, Ọlórún pẹ̀lú wa.’” (Mátíù 1:23)

AwọnLẹ̀do he mẹ Jesu yin jiji te yin pipli aliglọname ẹ̀ tọ̀n de, mẹhe nọ pọ̀n yedele ẹ̀ hlan taidi mẹhe yiaga hú gbẹ̀to lẹ̀po. Ju ni wọ̀n, wọ̀n sì gbéraga ní jíjẹ Ọmọ̀ Ábúrahámù, àwọn ẹ̀niyàn àyànfẹ̀ Ọlórún. ‘Abrahamu ni baba wa’ (Johannu 8:38). Wọ̀n kóriíra àwọn ará Samáríà gan-an bí wọ̀n ẹ̀ kà wọ̀n sí ìdajì, àwọn Júù tí wọ̀n ti kọ̀ Ọ̀fin Mósè sílẹ̀ lákòókò ìgbẹ̀kùn Bábílónì. Ìkóriíra wọ̀n pọ̀ gan-an, wọ̀n á jáde kúrò ní ọ̀nà wọ̀n kí wọ̀n má bàa fi ẹ̀sẹ̀ tẹ̀ lé ilẹ̀ àwọn ará Samáríà. Àwọn ará Róòmù kò fi bẹ̀ẹ̀ yàtò, Júù ẹ̀yíkẹ̀yí tó bá sì n ń dara pọ̀ mó “àwọn tó n gbé ibẹ̀” jẹ̀ “ẹ̀lẹ̀sẹ̀; fun apeere, Matteu, agbowode.

Wọ̀n tun jẹ̀ ofin si ipele ti o ga julọ̀. Wọ̀n rii daju pe wọ̀n mu lẹ̀ta ofin ẹ̀, kii ẹ̀ dandan ni ero, lati jere awọn ileri Ọlórún. Di apajẹ̀, Mose biọ̀ dọ̀ yé ni na mado-ao bo na mado-ao. Lati rii daju pe wọ̀n funni ni idamẹ̀wa ẹ̀gbọ̀n ko si mọ̀, wọ̀n ka awọn irugbin irugbin lati fun idamẹ̀wa ati nikan ni idamẹ̀wa.

Róòmù béèrè pé kí àwọn Júù gbé ẹ̀rù ọmọ ogun kan fún kilómítà kan. Nítorí náà, àwọn Júù fi àmì sílẹ̀ láti rí i dájú pé wọ̀n kò lọ̀ jìnnà. Ranti Jesu sọ pe bi ẹ̀nikan ba fi agbara mu ọ̀ lati lọ̀ si maili kan; bá a lọ̀ méjì. (Mátíù 5:41)

Inú àṣà ìṣẹ̀dálẹ̀ yí ni Mèsáyà, Ẹ̀ni Àmì Ọ̀róró, Kristi wá. Àwọn Júù gbà pé nígbà tí Òun bá dé, òun yóò mú ìjọba Ísírẹ̀lì orí ilẹ̀ ayé padà bọ̀ sípò ‘ẹ̀tọ̀ tí Ọlórún fi fún’ rẹ̀ sí agbára àti ọ̀lá. Mèsia yẹ̀tọ̀n na yin Ahọ̀lu Ju lẹ̀ tọ̀n bo nasọ dugán taidi Davidi.

Ohun Tí Àwọn Ọ̀nkọ̀wé Ní Ọ̀rúndún kíńí Sọ

Jesu

Baba ti o rán mi tikararẹ̀ jẹ̀ri mi: Ẹ̀nyin kò ti gbọ̀ ohùn rẹ̀ ri, bẹ̀lì ẹ̀nyin kò ri ìrì rẹ̀ rí, bẹ̀lì ọ̀rọ̀ rẹ̀ kò

gbé inu nyin: nitori ẹnyin kò gbagbọ ẹniti o rán: ẹ mǎ fi itara kékọọ iwe-mimọ nitoriti ẹnyin rò pe nipa wọn li ẹnyin ni ìye ainipekun. (Jòhánù 5:37-39)

Aposteli Peteru

Awọn Kristiani wọ orukọ Kristi nitori Kristi ni Oluwa wọn, Olukọni, Itọsọna, Olugbala, Olurapada, Awoṣe, Olori Alufa, Ireti, Ẹbọ fun eṣe ati pupọ diẹ sii. Ìpílẹ̀ àpáta líle fún ìgbàgbọ̀ wa ni òtítọ̀ ìjẹwọ̀ Peteru - “Ìwọ ni Kristi náà, Ọmọ Ọlórún aláàyè.” (Mátíù 16:16) Òótọ̀ ni Jésù, Bíbélì sì jẹ òtítọ̀. Gbogbo ohun ti o nilo lati mọ nipa Jesu ni a ri ninu Bibeli. Gbogbo itan-akọọlẹ eniyan yika Rẹ. Jésù ni olórí àwòkékọ̀ èyàn. Kii ṣe iyalẹnu pe itan-akọọlẹ agbaye pin si awọn akoko akoko meji: ṣaaju Kristi (BC) ati lẹhin Kristi (AD).

Aposteli Johannu

“Ní àtètèkọ̀ṣe, Ọrọ̀ wà, Ọrọ̀ náà sì wà pẹ̀lú Ọlórún, Ọrọ̀ náà sì jẹ Ọlórún, ó sì wà pẹ̀lú Ọlórún ní àtètèkọ̀ṣe, nípasẹ̀ rẹ̀ ni a ti dá ohun gbogbo, láísí rẹ̀, a kò dá ohun kan tí a ti dá. Ìmọ̀lẹ̀ náà sì wá láti jẹ́rìí fún ìmọ̀lẹ̀ náà. (Jòhánù 1:1-13)

“Gbogbo eyi ni a ṣe pe ẹnikeṅi ti o gba a, awọn ti o gba orukọ rẹ gbọ, o fi ẹtọ lati di ọmọ Ọlórún - awọn ọmọ ti a ko bi lati idile ti ara, tabi ti ipinnu eniyan tabi ifẹ ti ọkọ, bikoṣe ti Ọlórún bi.” (Jòhánù 1:12-13)

“Ọrọ̀ náà sì di ẹran ara, ó sì gbé ààrin wa, àwa ti rí ògo rẹ̀, ògo ti Ẹni bíbí kan ṣoṣo, tí ó ti ọ̀dọ̀ Baba wá, ó kún fún oore-ọ̀fẹ̀ àti òtítọ̀.” (Jòhánù 1:14)

Johanu Baptizitọ

“Oun(Johanu) kigbe, wipe, Eyi li ẹniti mo wipe, Ẹniti mbọ lẹhin mi, o pọju mi lọ, nitoriti o ti wá ṣiwaju mi. Láti ẹ̀kúnrẹ̀rẹ̀ oore-ọ̀fẹ̀ rẹ̀, gbogbo wa ni a ti rí ìbùkún kan gbà. Nitoripe nipasẹ̀ Mose li a ti fi ofin funni; oore-ọ̀fẹ̀ ati otitọ̀ tipasẹ̀ Jesu Kristi wá. Kò sí ẹni tí ó rí Ọlórún rí, bí kò ṣe Ọlórún kan ṣoṣo, ẹni tí ó wà ní ẹ̀gbé Baba, ni ó fi í hàn.” (Jòhánù 1:15-18)

“Ni ọjọ keji John(Johanu Baptisti) si ri Jesu mbọ wá sọdọ rẹ, o si wipe, Wò o! Ọ̀dọ̀ Àgùntàn Ọlórún tí ó kó ẹ̀ṣẹ̀ ayé lọ!” (Jòhánù 1:29-30).

Gómìnà Róòmù, Pílátù

“Pilatu si pada lọ sinu ǎfin, o si pè Jesu, o si bi i pe, Iwọ ha li ọba awọn Ju? Jésù béèrè pé, ‘Ṣé èrò tìrẹ̀ náà nìyẹn, àbí àwọn ẹ̀lòmíràn ha sọrọ̀ nípa mi fún ọ?’ ‘Ṣe Mo jẹ Juu bi?’ Pilatu dahùn wipe, Awọn enia rẹ̀ ati awọn olori alufa ni nwọn fi ọ le mi lọwọ? Jesu wipe, Ibaṣepe ijọba mi kì iṣe ti aiye yi, awọn iranṣe mi iba jà, ki nwọn ki o má ba mú mi lati ọwọ awọn Ju wá. ‘Ìwọ ni ọba, nígbà náà!’ Pilatu si dahùn wipe, O wipe, Lõtọ, nitori eyi li a ṣe bí mi; ‘Kini otitọ?’ Pilatu bèèrè.” (Jòhánù 18:33-38)

Ju Taku

“ Àwa ní ọ̀fin kan, gégé bí ọ̀fin náà, ó gbọ̀dọ̀ kú, nítorí ó sọ pé òun jẹ Ọmọ Ọlórún.’ Nigbati Pilatu

si gbọ, ẹru si ba a, o si pada lo si aḥfin. Ó bi Jesu léèrè, ṣugbọn Jesu kò dá a lóhùn pé, 'Ṣé o kò láti bá mi sòrò?' Pilatu si wipe, Ẹ kò mò pe emi li agbara lati dá nyin silẹ, tabi lati kàn nyin mọ agbelebu? Jesu dahùn wipe, Iwọ kì ba li agbara lori mi, bi a kò ba fi i fun ọ lati oke wá, ẹniti o fi mi le ọ lówọ jẹbi ẹṣẹ nla.(Jòhánù 19:7-11)

Adura Jesu

"Jésù bojú wo ọrun, ó sì gbàdúràBaba; akoko ti de. Fi ogo fun Ọmọ Rẹ, ki Ọmọ Rẹ ki o le yìn ọ logo. Nítorí iwọ ti fún un ní àṣẹ lórí gbogbo èniyàn, kí ó lè fi iyè ànìpèkún fún gbogbo àwọn tí iwọ ti fi fún un. Njẹ eyi ni iye ainipekun: ki nwon ki o le mò iwọ, Ọlọrun otitọ kanṣoṣo, ati Jesu Kristi, ẹniti iwọ rán. Mo ti mú ògo wá fún ọ lórí ilẹ ayé nípa pípa iṣé tí o fi lé mi lówọ láti ẹ. Ati nisisiyi, Baba, ẹ mi logo niwaju rẹ pẹlu ogo ti mo ti ni pẹlu rẹ ṣaaju ki aiye to bẹrẹ.(Jòhánù 17:1-5)

Ìwẹfà náà sọ fún Phillip

"O si dahùn o si wipe, 'Mo gbà gbọ pé Jésù Kristi ni Ọmọ Ọlọrun.'" (Ẹṣe 8:37).

Thallus

Matteu sọ pe "Wọn ti kàn a mọ agbelebu... nwon si joko, nwon ṣona rẹ nibẹ... lati wakati kefa titi di wakati keṣan okunkun dudu lori gbogbo ilẹ." (Matiu 27:35-36; 45-46)

Máàkù sọ ọ lónà yíi pé: "Ní wákàtí kẹfà, òkùnkùn ṣú bo gbogbo ilẹ tí tí di wákàtí keṣà-án." (Máàkù 15:33)

Thallus, òpítàn ará Samárià kan tí ó gbé tí ó sì ṣiṣẹ ní Róòmù ní nḥkan bí ọdún 52 Sànmáni Tiwa, Julius Africanus, onímò iṣẹ̀nbáyé Kristeni kan ní òpin ọrúndún kejì ló fa ọrò rẹ yọ. 1 "Thallus, ninu iwe kẹta ti awọn itan-akọlẹ rẹ, ẹ alaye okunkun yii bi oṣupa ti oorun." Africanus sọ àtakò rẹ sí ìròyìn náà ní jíjìyàn pé òṣùpá dòru kò lè ṣẹlẹ nígbà òṣùpá kíkún, gégé bí ó ti rí nígbà tí Jésù kú ní àkókò Ìrẹkọjá. Agbara ti itokasi Thallus ni pe awọn ipo iku Jesu ni a mọ ati jiroro ni Ilu Imperial ni ibẹrẹ bi aarin ọrúndun kìn-ín-ní. Òtítọ́ tí wọn kàn mọ àgbélébùú Jésù gbódò jẹ mínmò dáadáa nígbà yẹn, dé iwọn tí àwọn aláìgbàgbọ́ bí Thallus rò pé ó pòndandan láti ṣàlàyé ọrò òkùnkùn gégé bí iṣẹlẹ̀ àdánidá. . . 2

Mara Pẹpe-Serapion

"Àfọwọkọ kan nínú lbi Ìkóhun-Ìṣẹ̀nbáyé-sí ti Ilẹ̀ Gẹ̀ẹ̀sì pa ọrò lẹ̀tà kan tí ará Sírià kan tó n jẹ Mara Bar-Serapion fi rán ọmọ rẹ sí. Semos jèrè lati sisun Pythagoras? Ni akoko kan ilẹ wọn ti wa ni bò iyanrin. Anfani wo ni awọn Ju lati ṣafi ọba wọn? O kan lẹhin eyi pe pe pe ijọba wọn ti pa. Ọlọrun gbẹsan awọn ọkunrin męta: awọn ara ile-ede atenasí kú ninu ebi; Awọn ara Saliani sí pọ sí awọn okun; Awọn Ju, dabaru o sí lé ilẹ wọn kuro, n gbe ni piti pipinka. ... tabi ko sí ọlọgbọn ọba kù fun rere; O gbe lori ninu ẹkọ́ tí ó ti fi fúnni." 3

Cornelius Tacitus

Òpítàn ará Róòmù kan tó gbé ayé láti nḥkan bí ọdún 50 sí ọdún 100 Sànmáni Kristeni kòwé nípa iná Nero. "Nitorinaa, lati yọ iroyin naa kuro, Nero ṣinṣin ẹṣẹ naa o sí ẹ ijiya ti o dara julọ lori ẹgbẹ

ti a korira fun awon ohun irira won, ti a npe ni awon Kristiani nipase awon eniyan. Kristi, lati odo eniti oruko naa ti ni ipilese, jiya ijiya nla ni akoko ijoba Tiberiu nipase owo okan ninu awon alakoso wa, Pontiu Pilatu." 4

Plinius Sekundus

Gominà Ròòmù kan ní AD 112 kòwé sí Olú Ọba Trajan “Wón [Kristi] wà nínú àṣà ìpàdé ní ojú kan pàtó kí ó tó jẹ̀ ìmólẹ̀, nígbà tí wón kọ orin ìyìn sí Kristi gégé bí Ọlórùn, tí wón sì fi ìbúra ìbúra mú ara wón lówó láti má ẹ ẹ ẹ burúkú èyíkéyí. 5

Seutonius

Annalist ati ejo osise ti awon Imperial House nigba ijoba Hadrian kowe nipa AD 120 ninu awon Igbesi aye ti Claudius. “Bí àwón Júù ti n ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ ìyọ̀lẹ̀nù nígbà gbogbo láti ọ̀dọ̀ Kérésìsì, òun (Klaudiu) lé wón jáde kúrò ní Róòmù.” 6 Edward C. Wharton wá sọ pé: “Ídí tí ọ̀rọ̀ àyọ̀kà yí fi di òkíkí yí jẹ̀ nítorí ọ̀títọ̀ náà pé Lúùkù, ní nńkan bí ọ̀gọ̀ta ọ̀dún ẹ́áájú, ti ẹ̀kọ̀sílẹ̀ ẹ̀sẹ̀lẹ̀ kan náà gégé bí ohun tó fà á tí àpósítélì Pòpòlù fi dara pọ̀ mọ̀ Kristeni tọ̀kọ̀taya Júù kan tí orúkọ rẹ̀ n jẹ̀ Ákúílà àti Pris ti 1:8. ninu awon orọ itan ni a se akiyesi ni awon iwe-kiko Bibeli.” 7

Flavius Josephus

Josephus ni akiyesi ti o nife si. "Nitori akoko yii Jesu, ologbon kan dide, bi a ba pe e ni okunrin; nitori on je oluse awon ise iyanu, oluko awon eniyan ti o gba otito pelu idunnu. O segun opolopo awon Ju ati opolopo awon Hellene. Okunrin yii ni Mesaya. Ati nigbati Pilatu ti da a lebi agbelebu ni ipilese ti awon olori tiwa, awon ti o ti feran re lati ojo akoko, ko tun ti wa laaye ni ojo keta. so tele, o si so ope ohun agbayanu miiran nipa re, an nisisinyi paapa, iran awon Kristeni, ti a fi oruko re pe, ko ti ku." 8

Ju ati Keferi onkqwe

Oro asoye atele lati FF Bruce se akopo eyi ni kedere. "Ohunkohun miiran ti a le ronun nipa eri lati odo awon onkwe Ju akoko ati Keferi ... o kere julọ fi idi re mulẹ, fun awon ti o ko eri ti awon iwe-kiko Kristiani, iwa itan ti Jesu tikarare. Diẹ ninu awon onkwe le se ere pelu ife ti 'Kristi-itan,' sugbon won ko se be lori ile ti awon eri itan. Awon itan ti Kristi je gẹgẹbi axiomatic ti Jubia ti kii se itan-akole ti Kesari ti ara eni. Kii se beopitan ti won n tan awon abá erò orí 'Kristi-itan' kálẹ." 9

Awon akosile ese

1. FF Bruce, Awon iwe ase Majemu Titun, Eerdmens, p. 113.
2. Edward C. Wharton, Kristieniti: Oran Ti Itan Ti o Koye Howard p. 7.
3. British Museum Syriac Mss., FF Bruce, Jesu ati Christian Origins Ita Majemu Titun, p. 31.
4. Awon itan ati itan, 15:44. Lati Britannica Awon iwe nla, Vol. 15, p. 168.
5. Episteli, 10:96 .
6. Igbesi ayé Klaudiu, 25:4
7. Edward C. Wharton, Kristieniti: Oran Itan Ti o Koye, Howard p. 11.
8. Antiquities, 18,3. 3.

9. FF Bruce, Awọn iwe aṣẹ Majemu Titun. P. 119. Edward C. Wharton tọka sí nínú ìwé rẹ Christianity: A Clear Case of History.

Awọn Orọ ati Awọn iṣe Nipa Ẹbun Ọlọrun

Nígbà tí Jèsù ṣẹ̀rìbọ̀mi, tí Jòhánù fi ìrìbọ̀mi, ọ̀run sí sílẹ̀ pé: “Èmí mímọ̀ sì sọ kalẹ̀ ní ìrì ara bí àdàbà lé e lórí, ohùn kan sì wá láti ọ̀run tí ó wí pé, ‘Ìwọ̀ ni Ọ̀mọ̀ mi olùfẹ́ ọ̀wọ̀n, inú rẹ̀ dùn sí mi gidigidi.’” (Lúùkù 3:22).

Bílìsì sì wí fún un pé, “Bí ìwọ̀ bá jẹ́ Ọ̀mọ̀ Ọ̀lọ̀run, pàṣẹ̀ fún òkúta yìí láti di óúnjẹ.” (Lúùkù 4:3)

“Ní ọ̀jọ̀ wọ̀nnì Jòhánù Oníbatísí dé, ó ń waasu ní aginjù Jùdíà, ó sì wí pé, ‘È ronú pìwà dà, nítorí ìjọ̀ba ọ̀run kù sí dẹ̀dẹ̀. Eyi li ẹniti a sọrọ̀ rẹ̀ lati ọ̀nu woli Isaiah.(Mát. 3:1-3)

Johanu rí Jesu tí ó ń bọ̀ wá sọ̀dọ̀ rẹ̀, ó ní, “Wò ó, Ọ̀dọ̀ Aguntan Ọ̀lọ̀run, tí ó kó ẹ̀ṣẹ̀ ayé lọ!” (Jòhánù 1:29-30)

“Gbàrà tí Jèsù ti ṣe ìrìbọ̀mi, ó jáde kúrò nínú omi, ní àkókò náà, ọ̀run sí sílẹ̀, ó sì rí Èmí Ọ̀lọ̀run sọ̀kalẹ̀ bí àdàbà, ó sì bà lé e, ohùn kan sì sọ̀ láti ọ̀run pé, ‘Èyí ni Ọ̀mọ̀ mi, ẹnì tí mo nífẹ́, inú mi dùn sí i gidigidi.’”(Mát. 3:16-17)

“Adánwò náà (Satani) tò ọ̀ wá, ó sì wí pé, ‘Bí ìwọ̀ bá jẹ́ Ọ̀mọ̀ Ọ̀lọ̀run, sọ̀ fún àwọn òkúta wọ̀nyí kí wọ̀n di búrẹ̀dì.’” (Mát 4:3)

Obinrin na si wipe, Emi mọ pe Messiah (ti a npè ni Kristi) mbò: nigbati o ba de, yio si ṣe alaye ohun gbogbo fun wa. Nígbà náà ni Jèsù sọ̀ pé, “Èmi tí ń bá ọ̀ sọ̀rọ̀ ni ẹnì náà.” (Jòhánù 4:25-26).

Fún ọ̀pọ̀ ọ̀dún ni Jèsù fi kónì gégé bí ẹnì tí ó ní ọ̀lá àṣẹ̀ tí ń fi ìdí iṣẹ̀ rẹ̀ múlẹ̀ nípasẹ̀ iṣẹ̀ iyanu, àwọn àmì àti àwọn iṣẹ̀ iyanu bíi mí mú kí afọ̀jú ríran, àwọn adítí láti gbọ̀, arọ̀ láti rìn àti jíjì àwọn òkú dide.

“Jesu bi awọn ọ̀mọ̀-ẹ̀hin rẹ̀ pe, “Ṣugbọ̀n ẹ̀yin ńkọ̀? Ó bi í pé, ‘Ta ni ẹ̀ ń sọ̀ pé èmi ni?’ Simoni Peteru dahùn pe, Iwọ̀ ni Kristi na, Ọ̀mọ̀ Ọ̀lọ̀run alā́ye. Jesu dahùn wipe, Alabukun-fun ni iwọ̀, Simoni ọ̀mọ̀ Jona: nitori eyi kò fihàn ọ̀ lati ọ̀dọ̀ enia wá, bikoṣe lati ọ̀dọ̀ Baba mi ti mbẹ̀ li ọ̀run wá. Mo sì sọ̀ fún ọ̀ pé iwọ̀ ni Peteru, orí àpáta yìí ni èmi yòò sì kọ̀ ijọ̀ mi sí, àwọn ẹ̀nubodè Hédîsì kì yòò sì borí rẹ̀. N óo fún ọ̀ ní kọ̀kọ̀rọ̀ ìjọ̀ba ọ̀run; Ohunkohun tí o bá dè ní ayé ni a ó dè ní ọ̀run, ohun yòòwù tí o bá sì tú ní ayé yòò tú ní ọ̀run.’”(Mátíù 16:15-19)

Ọ̀rọ̀wòye: “Lori apata yii” - otitọ pe Jesu jẹ ati pe o jẹ Ọ̀mọ̀ Ọ̀lọ̀run ni ipilẹ̀ ti “Ijọ̀ Mi.” “Hédîsì” jẹ ibùgbé fún ìgbà diẹ̀ ti ọ̀kàn àwọn òkú. Iku ko ni bori Ijọ̀ Kristi.

Ó túbò sòrò nípa àkókò tí ìjọba Ọlọrun máa dé nítorí “ó sọ fún wọn pé, ‘Mo sọ fún yín lóòótó, àwọn kan tí wọn dúró níhìn-ín kì yòò tọ ikú wò kí wọn tó rí ìjọba Ọlọrun tó n ń bọ wá pèlú agbára.’” (Máàkù 9:1).

Ọrọ̀iwòye: Kristi yòò máa dá ìjọ rẹ sílẹ̀ lákòókò ìgbésí ayé àwọn kan lára àwọn olùgbọ̀ rẹ. Lẹ̀yìn náà ó mòmò fi èmí rẹ̀ lélé̀ gégé bí ẹ̀bọ̀ ẹ̀sẹ̀, ìrúbọ̀, láti ẹ̀ ètùtù fún ẹ̀sẹ̀ ènìyàn nípa fifàyè gba ìjọba Róòmù láti kàn án mọ̀ àgbélébùú. Wọn sìnkú rẹ̀ sí ibojì tí ó séwu pèlú àwọn ẹ̀sọ̀ láti dènà jíjì ara rẹ̀. Sùgbón Ọlọrun, Baba, jí i dide ní ojọ̀ kẹta kí ara rẹ̀ tó bàjẹ̀, tí ó sì sẹ̀gun ikú àti ibojì.

“Níwòn wákàtí kẹ̀sàn-án, Jẹ̀sù kígbẹ̀ ní ohùn rara pé, ‘Eloi, Eloi, lama sabaktani?’ - èyí tí ó túmò sí, ‘Ọlọrun mi, Ọlọrun mi, èé ẹ̀ tì ìwọ̀ fi kọ̀ mí sílẹ̀? Nigbati diẹ̀ ninu awọn ti o duro nibẹ̀ gbọ̀, nwon wipe, Elijah li o npè. Lẹ̀sẹ̀kẹ̀sẹ̀, ọ̀kan ninu wọn sáré, ó sì mú kànìnkànìn kan, ó fi ọ̀tí kikan lé e lórí, ó sì fi í fún Jesu pé kí ó mu. Nigbati Jesu si ti kigbe li ohùn rara, o jowọ̀ ẹ̀mi rẹ̀ lọwọ̀.” (Mát. 27:46-50)

Awọn ọ̀mọ-ẹ̀hin rẹ̀ si tun wà ninu ile, Tomasi si wà pẹ̀lu wọn: bi a tilẹ̀ ti ti ilẹ̀kun ilẹ̀kun, Jesu wá, o duro lǎrin wọn, o si wipe, Alafia fun nyin. Nigbana li o wi fun Tomasi pe, Fi ika rẹ̀ si ibi; Tomasi wi fun u pe, Oluwa mi ati Ọlọrun mi! (Jòhánù 20:26-28)

Ní nńkan bí ogójì ojọ̀ lẹ̀yìn náà, ìpadàbò Rẹ̀ sí Ọrun jẹ́rìí sí àwọn àpósítélì. A rán Èmí Mímọ̀ láti tọ̀ wọn sọ̀nà nínú ìwààsù àti kíkọ̀ Ihinrere sílẹ̀, agbára Ọlọrun sí ìgbàlà. Níbèrè, ọ̀pọ̀ àwọn Júù àti lẹ̀yìn náà ọ̀pọ̀ Kẹ̀fèrì gbà pé Jẹ̀sù ni Ọlọrun, Kristi (Ènì Àmì Ọ̀róró). Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ awọn ẹ̀lẹ̀rì ni Judea, Galili, ati Samaria ti wọn gbe nigba ti O wa laaye ti o si nkọ̀ni, jẹ̀ri ti ipadabọ̀ Rẹ̀ si iye (ajinde) ati ipadabọ̀ Rẹ̀ si Ọrun (igoke).

Ipilẹ̀ ti "Ijo Mi"

“Nípa orúkọ̀ Jẹ̀sù Kírísítì ti Násáréti, ẹ̀ni tí ẹ̀ kàn mọ̀ àgbélébùú, sùgbón ẹ̀ni tí Ọlọrun jí dide kúrò nínú òkú, ni ọ̀kúnrin yìí fi dúró níwájú rẹ̀, òun (Jẹ̀sù) ni ‘òkúta tí ẹ̀yin ọ̀mọ̀lé kọ̀ sílẹ̀, tí ó sì di òkúta.’ Kò sí ìgbàlà lódò ẹ̀lómìrán, nítorí kò sí orúkọ̀ mììrán lábé ọ̀run tí a fi fún ènìyàn nípa èyí tí a lè fi gbà wá là.” (Ìṣe 4:10-12)

“Àjọ̀ WHO (Jẹ̀sù ti Násáréti), níwòn bí Ọlọrun ti dá, kò ka ìdọ̀gba pèlú Ọlọrun sí ohun kan láti gbá, sùgbón kò sọ̀ ara rẹ̀ di asán, ó mú ìrísí ìránṣẹ̀ gan-an, tí a dá ní ìrì ènìyàn.” (Fílípì 2:6-7) .

Ọrọ̀iwòye: Ọlọrun, Ọ̀mọ̀kunrin, yàn lati di ara ti ara ti ara ni irisi Jesu lati gbe laarin awọn eniyan ati koju awọn idanwo, awọn idanwo ati ijusile nipasẹ awọn ẹ̀da ti o da. Àkòrí yìí ni a jíròrò nínú Ọ̀kúnrin Tí Ní Jẹ̀ Ọlọrun nípasẹ̀ BibeliWay Publishing.

Kristi ni ipilẹ̀ ile ijọsin. Éfésù 2:20 : “tí a ti gbé e ka orí ìpilẹ̀ àwọn àpósítélì àti àwọn wòlfi, Kristi Jẹ̀sù tìkára rẹ̀ ni òkúta igun ilé”; 1 Kòríntì 3:11 : “Nítorí kò sí ènìyàn kankan tí ó lè fi ìpilẹ̀ lélé̀ yàtò

sí èyí tí a ti fi lélè, tí í ẹ̀ ẹ̀ Jésù Kristi” àti 2 Tímótì 2:19 : “Bí ó tilẹ̀ rí bẹ̀ẹ̀, ìpilẹ̀ tí ó lágbara ti Ọlórùn dúró, tí ó ní èdìdì yìí, Olúwa mọ̀ àwọn tí í ẹ̀ tirẹ̀.”

“Mo gbadura pe ki oju okan re ki o le tan, ki iwo ki o le mo kini ireti ipe Re, kini oro ogo ogún Re ninu awon eniyan mimo, ati kini titobi nla re si awa ti o gbagbo, awon wonyi ni ibamu pelu ise agbara agbara Re ti O mu wa ninu Kristi, nigbati o ji dide kuro ninu oku, ti O si gbe e dide kuro ninu oku, ti o si gbe e leke lorun, ti o si joko lori gbogbo agbara Re, ati ni ipo giga Re, ti o si joko lori gbogbo agbara Re, ati ni ibi giga Re. àti gbogbo orúkọ tí a n pè, kì í ẹ̀ ní ayé yìí nikan, ẹ̀gbón nínú èyí tí n bọ̀ pèlú, ayé ànínipèkùn.” (Éfèsù 1:18-23)

Léyìn tí Jésù gòkè re ọ̀run, àwọn àpòsítélì pa dà sí Jerúsálèmù gégé bó ẹ̀ pa á láṣẹ̀ fún wọn. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ awọn Ju pejo ni Jerusalemu, nitori pe o jẹ ọjọ Pentikosti. “Nígbà tí ọjọ Pénítíkòsì sì dé, gbogbo wọn sì wà ní ibi kan, lójìjì, ariwo kan sì ti ọ̀run wá, ó sì kún gbogbo ilé tí wọn jókódó, àwọn ahọn bí ti iná sì fara hàn wọn, wọn sì bà lé ọ̀kò̀kòkan wọn: gbogbo wọn sì kún fún Ẹ̀mí Mímọ̀, wọn sì bẹ̀rẹ̀ sí fi èdè mìíràn sọ̀rọ̀, gégé bí Ẹ̀mí ti n fún wọn ní ọ̀rọ̀ síso.” (1 ẹ̀ 2:1-4)

Ìró ijì líle mú ogunlógò nílá wá sódò àwọn àpòsítélì tó pé jọ. Pita po apòsteli he pò lẹ po yí dotenmẹ hundote lẹ zan nado flinnu yé nuhe yewlẹ po nukontọ sinsengán yeton lẹ po ko wà, bo dọ dọ, “Enewutu mi gbọ Israeli lẹpo ni deji dọ, Jiwheyewhe ko yí Jesu he mi whè do pòtin go do basi Oklunọ po Klisti po.” Nígbà tí àwọn èyàn nàà gbọ ọ̀rọ̀ yìí, ọ̀kàn wọn gbọ̀, wọn sì sọ fún Pétérù àti àwọn àpòsítélì yòókù pé, ‘Èyin ará, kí ni kí a ẹ̀? Peteru dahun pe, ‘È ronupiwada, ki a si baptisi olukuluku yin, ni orukọ Jesu Kristi fun idariji ẹ̀ṣẹ nyin, ẹ o si gba ẹ̀bun Ẹ̀mí Mimọ̀ fun yin ati ti awon omọ yin ati fun gbogbo awon ti o jina (gbogbo eniyan) fun gbogbo awon ti Oluwa Ọlórùn wa yoo pè.

Ọ̀rọ̀wòyè: “Rìrònúpìwàdà” kì í ẹ̀ ẹ̀ ìmòlára lásán; kò ní àidánìlójú àwọn nńkan àti ìmòlára. Kì í ẹ̀ ẹ̀ iyípadà tó rọ̀rùn nínú ọjọ ọjọ ti ọ̀kàn. (Al Maxey ninu Itupalẹ)

Ọ̀rọ̀wòyè: “Ti a baptisi” ni a tumọ lati inu ọ̀rọ̀ Giriki baptizo ti o tumọ si wọ inu omi, fibọ, fibọ labẹ. Baptizo ko yẹ ki o dapo pelu awon ọ̀rọ̀ Giriki; *ranti*, itumo lati pé kí wọn, tabi pelu awon Greek ọ̀rọ̀ cheo afipamo lati túlori.

“Jesu yii ni okuta ti a ti kọ lati ọdọ yin, awon omole, ti o ti di okuta igun ile, ko si si igbala lodo elomiran, nitori ko si orukọ miiran labẹ ọrun ti a fifunni ninu eniyan nipa eyiti a le fi gba wa là.” (1 ẹ̀ 4:11-12)

Ọ̀pọ̀ àwọn Júù ní Ọjọ Pénítíkòsì, tí wọn mọ ipò ẹ̀ṣẹ wọn, fi ìgbékèlé wọn sínú Kristi nípa kíképe Ọlórùn láti dárí jì wọn nípa ríribomi sínú omi (iribomi) sínú ikú Kristi léyìn èyí tí Ọlórùn jí wọn dide kúrò nínú ìsínkú wọn nínú omi, ó sì fi wọn kún àwọn ọ̀mọ̀lẹ̀yìn Rẹ nípa bẹ̀ẹ̀ ní dídá ara àwọn ẹ̀lẹ̀ṣẹ̀ tí a ti dárí jini múlẹ̀, ìjọ Rẹ̀.

“Nítorí nàà, a batisi àwọn tí wọn ti gba ọ̀rọ̀ rẹ̀, a sì fi kún nńkan bí ẹ̀gbẹ̀édógún ọ̀kàn ní ọjọ nàà,

wọn sì ní fi ara wọn lélẹ̀ nígbà gbogbo nínú èkọ̀ àwọn àpòsítélì àti sí ìdàpọ̀, sí bíbu àkàrà àti sí àdúrà.”(Ìṣe 2:41-42)

“Ní ojoojúmọ́, wọn ní bá a lọ pẹ̀lú ọkàn kan nínú tẹ́hípìlì, tí wọn sì ní jẹ ounjẹ láti ilé dé ilé, wọn sì ní jẹun pẹ̀lú ayọ̀ àti òtítọ̀ ọkàn, wọn ní yin Ọlórun, wọn sì ní ojú rere lódò gbogbo ènìyàn: Olúwa sì ní fi àwọn tí a ní gbalà kún wọn lójoojúmọ́.(Ìṣe 2:46-47)

Jákòbù, nígbà tó ní bá àwọn tó wà nínú Kristi sọ̀rọ̀, ó sọ pé: “Ìbùkún ni fún ọkúnrin náà tí ó bá fara dà á lábẹ̀ àdánwò nítorí pé nígbà tí ó bá ti dúrọ̀ nínú ìdánwò, yóò gba adé iyè tí Ọlórun sèlérí fún àwọn tí ó nífẹ̀ rẹ̀. Nítorí a kò lè fi ibi dán Ọlórun wò, bèyè ni kì í dán ẹnikẹni wò; (Jákòbù 1:12-15)

Ọrọ̀iwòye: Ní mímọ̀ àwọn àbájáde rẹ̀ fún ẹ̀sẹ̀, iwọ̀ àti èmi nílò láti rí ìdáríjì, iràpadà, bá a ẹ̀ padà, kí a sì mú wá padà sínú àjọṣe òdodo pẹ̀lú Ọlórun. Awọn wọnni ti a dariji ni a fi sinu ljo ba naa kii ẹ nipasẹ ọwọ. Léyìn ipadàrẹ̀ yìí sí àjọṣepọ̀ Ọlórun, ẹni kan gbòdò dàgbà sí ìrì Ọlórun tí wọn ní ní ìbèrèpèpè nípa kíkẹkọ̀ ìhìn iṣẹ̀ Kristi, Bíbélì.

“Oluwa kò lóra lati mu ileri rẹ̀ ẹ̀, gẹgẹ̀ bi awọn ẹlomiran ti ka a lóra, ṣugbọn o mu sùúrù fun yin, kò fẹ̀ kí ẹnikẹni ki o ẹgbé, ṣugbọn ki gbogbo eniyan ki o le ni ironupiwada.”(2 Pétérù 3:9)

“Ìbànújẹ oníwà-bí-Ọlórun máa ní mú ìrònúpìwàdà wá sí ìgbàlà, tí kì í sí í kábàámò, sùgbọn ìbànújẹ ti ayé a máa mú ikú wá.”(2 Kòríntì 7:10)

“Nítorí pé gbogbo wa kò gbòdò fara hàn níwájú ìjókòò ìdájọ̀ Kristi, kí olúkúlùkù lè rí ohun tí ó tọ̀ sí i fún àwọn ohun tí a ẹ̀ nígbà tí ó wà nínú ara, yálà rere tàbí búburú.”(2 Kòríntì 5:10)

“Nitori bi, nigbati awa jẹ ọta Ọlórun, a ba wa laja pẹlu rẹ nipasẹ iku Ọmọ rẹ, melomelo ni, lẹhin ti a ti laja, a o ti gba wa la nipasẹ ẹmi rẹ!”(Rómù 5:10-11)

“Nítorí náà, bí ẹnikẹni bá wà nínú Kristi, ó jẹ ìṣẹ̀dá tuntun; ògbólógbòó ti lọ, tuntun ti dé: Gbogbo èyí wá láti ọ̀dò Ọlórun, ẹni tí ó bá wa lajà pẹ̀lú ara rẹ̀ nípasẹ̀ Kristi, tí ó sì fún wa ní iṣẹ̀ òjìṣẹ̀ ìlaja: pé Ọlórun ní bá araye làja pẹ̀lú ara rẹ̀ nínú Kristi, kò ka ẹ̀sẹ̀ ènìyàn sí wọn lára. Ó sì ti fi ìhìn iṣẹ̀ ìlaja lé wa lówó.”(2 Kòríntì 5:17-19)

Ọrọ̀iwòye: “Ìṣẹ̀dá titun” jẹ ìṣẹ̀dá tẹ̀mí ti àwọn ẹ̀lẹ̀sẹ̀ tí a ti dárí jì, tí a fi ẹ̀ alufaa láti máa sin Ọlórun.

“Mo ti sọ nìkan wònyí fún yín, kí ẹ̀ lè ní àláfíà nínú mi, kí ẹ̀ lè ní àláfíà, nínú ayé yìí, ẹ̀ ó ní ìdààmú, sùgbọn ẹ̀ mú ọkàn balẹ̀, mo ti sẹgun ayé.”... Ọlórun tòótọ̀ nìkan ṣoṣo, àti Jésù Kristi, ẹni tí iwọ̀ ti rán.’”(Jòhánù 16:33, 17:1-4)

Níwọ̀n bí Jésù ti jẹ ẹ̀bùn iyè àìnípẹ̀kun Ọlórun, kí ló yẹ ká ẹ̀ láti gba ẹ̀bùn yìí? Ni Ọjọ Pentikọ̀st, 40 ọjọ lẹhin ipadabọ̀ Jesu si Ọrun, Peteru dahun ibeere yii, a si tú Ẹmi sori gbogbo eniyan. “Ọlórun ti

şe ileri fun u (Dafidi) ni ibura pe oun yoo fi okan ninu awon iru-omọ re si ori ite re: Ni wiwa ohun ti o wa niwaju, o so ti ajinde Kristi, pe a ko fi i sile sinu isa oku, be li ara re ko ri idibaje. (İşe 2:30-33)

“ ‘Nitorí náà, jẹ kí gbogbo Ísírẹ̀lì ní ìdánílójú nípa èyí: Ọlórún tí fí Jẹ́sù yìí, ẹni tí ẹ̀yìn kàn mó àgbélébùú, şe Olúwa àti Kírísítì. Nígà tí àwọn èyàn náà gbọ ọ̀rọ̀ yìí, ọkàn wọn gbọ, wọn sì sọ fún Pétérù àti àwọn àpósítélì yòókù pé, ‘Èyìn ará, kí ni kí a şe? Peteru dáhùn pé, ‘È ronupiwada, kí a sì şe batisí yín, olúkúlùkù yín, ní orúkọ Jesu Kristi fún ìdàrìjì ẹ̀şẹ̀ yín.’ ” ... (İşe 2:36-38, 41)

“Wón bu àkàrà ní ilé wọn, wón sì n jẹun pẹ̀lú inú dídùn àti òtító ọkàn, wón n yin Ọlórún, wón sì n gbádùn ojú rere gbogbo ènìyàn, Olúwa sì n fí kún iye wọn lójójúmọ.” (İşe 2:46-47)

Ọpọlọpọ awon apeere awon miiran wa ti won gba Kristi nipa iku si ese, ti a sin (ti a bo sinu omi) sinu iku Kristi, ti Ọlórún ji dide gegebi awon e da ti emi titun, ti a si fi sinu Ara Kristi ati ni idapo pelu Ọlórún.

1. iwẹfà ará Etiópíà – İşe 8
2. Àwọn ará Samárià – İşe 8
3. Sọ̀lù ará Tásù – İşe 9
4. Korneliu – İşe 10
5. Eniyan ni ọpọlọpọ awon ilu ti Filippi, Efesu, Korinti ati Rome.

Awon ibeere

1. Asotele kan soso nipa Jesu.
Otitọ ____ Iro ____
2. Ọlórún mọmọ so ara Rẹ di ofo láti di ènìyàn àti láti gbé láàrín àwọn işedá Rẹ.
Otitọ ____ Iro ____
3. Kò sí àwọn ọ̀pítàn tí kì í şe Kristeni tó kowé nípa Jẹ́sù.
Otitọ ____ Iro ____
4. Johannu, Baptisti, jẹwọ pe Jesu ni Ọlórún ti o le mu ese eniyan lo.
Otitọ ____ Iro ____
5. İpilẹ İjọ Kristi tí a kọ ni
 - a. ____ Awon Ju
 - b. ____ Peteru
 - c. ____ Jesu gege bi Olorun ninu ara
 - d. ____ A ko tii da ijo re sile